

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA
str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md,
www.calm.md

Nr.388 din 22 decembrie 2025

Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării
secretariat@mded.gov.md
eduard.tugui@mded.gov.md
copie:
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

la proiectul de lege cu privire la investiții (număr unic 971/MDED/2025)

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. DGPȘG-1041-18-69-290 din 08.12.2025, privind avizarea proiectului de lege cu privire la investiții (număr unic 971/MDED/2025) și comunică următoarele obiecții și propuneri.

1. În Articolul 9 (*Politica statului în vederea stimulării investițiilor*) (2) *Statul promovează privatizarea etapizată a întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital de stat, cu excepția întreprinderilor din sectoarele considerate strategice, precum și valorificarea economică a proprietății publice prin proiecte de parteneriat public-privat*):

se propune completarea cu textul cu următorul cuprins: „și alte modalități de privatizare prevăzute de Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, inclusiv prin adjudecare la licitație publică cu strigare/electronică”.

Articolul 23 (Modalitățile de privatizare) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice prevede:

„(1) Privatizarea se efectuează prin următoarele modalități:

a) vânzare pe piața reglementată;
b) vânzare la licitație cu strigare/electronică;
c) vânzare prin concurs comercial sau investițional, inclusiv în bază de proiecte individuale.

(2) În cazurile prevăzute de prezenta lege, privatizarea se efectuează și prin:

a) vânzare la licitație cu reducere/electronică;
b) vânzare la licitație fără anunțarea prețului inițial;
b¹) vânzare de acțiuni în condițiile ofertei publice;
c) transmitere de acțiuni cu titlu gratuit;
d) transmitere de acțiuni întru onorarea datoriei certe ale statului;
e) schimb de bunuri, inclusiv acțiuni, pasibile de privatizare”.

În orice caz, „valorificarea economică a proprietății publice” nu are loc doar „prin proiecte de parteneriat public-privat”.

2. Articolul 12 (*Investițiile strategice (2) Domeniul investiției: j) reciclarea deșeurilor*):

lit. j) se propune a se expune cu următorul cuprins:

„gestionarea, inclusiv reciclarea deșeurilor”.

Reciclarea este doar o mică parte din gestionarea deșeurilor și nu există suficiente raționamente pentru a declara „investiții strategice” doar procesul de reciclare a deșeurilor, în special că în procedura tehnologică de gestionare a deșeurilor – activitatea de reciclare ar putea să nu fie posibil de a fi separată, totodată, valorificarea deșeurilor prin tehnologii moderne, de asemenea, are o însemnătate strategică.

3. Referitor la Articolul 13 (*Facilități pentru investițiile strategice Statul acordă următoarele facilități pentru investițiile strategice: (2) Facilități funciare, pentru investițiile a căror valoare este de cel puțin 25 milioane euro sau echivalentul în lei al acesteia calculat la cursul de schimb comunicat de Banca Națională a Moldovei: a) Transmiterea terenului proprietate publică din domeniul privat în comodat sau în suprafață fără plata chiriei/redevanței anuale, pentru o perioadă de până la 49 de ani; b) Scutiri de la compensarea pierderilor cauzate de excluderea terenurilor din categoria de terenuri cu destinație agricolă, conform Codului funciar nr. 22/2024*):

având în vedere că reieșind din statuările constituționale - statul nu poate decide în privința proprietății publice a unităților administrativ-teritoriale, fără o dreaptă și prealabilă despăgubire (de altfel, ca și în privința proprietății private), **solicităm reformularea lit. a) și lit. b) din alin. (2), astfel încât aceste facilități funciare să fie la discreția autorităților administrației publice locale, care le-ar putea acorda, dacă norma va fi astfel permisivă.**

4. Referitor la Articolul 15 (*Durata procedurilor de autorizare (3) În cazul în care este necesară o evaluare a impactului asupra mediului, etapa evaluării nu este inclusă în durata procedurii de acordare a autorizațiilor menționată la alineatele (1) și (2) de la prezentul articol*):

considerăm că reglementările Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului sunt disproporționate cu realitățile economice actuale ale Republicii Moldova, dar și imprecise și neclare, fiind una din cele mai puternice frâne în dezvoltarea statului și a localităților, deci nu în ultimul rând, un pericol real și latent pentru creșterea economiei naționale, inclusiv pe bază de investiții autohtone și străine.

Actualmente, o persoană interesată ar putea avea nevoie de un an de zile și mai mult pentru obținerea unor acte permissive prevăzute de această lege. Prin urmare, este necesară reducerea activităților prevăzute de anexele la Legea nr. 86/2014, în conformitate cu standardele Uniunii Europene, la care urmează în perioada următoare să își alinieze propria legislație Republica Moldova. În contextul proiectului, menționăm, că **este eronată prevederea propusă prin proiect că „etapa evaluării impactului asupra mediului” nu ar face parte din „durata procedurilor de autorizare”, inclusiv aceasta contravine prevederilor Legii nr. 86/2014.**

5. Referitor la Articolul 17 (*Respectarea dreptului investitorului și reparării prejudiciilor. (3) Investitorii au dreptul de a solicita repararea prejudiciilor suferite, inclusiv a venitului ratat, atât prin intermediul instanțelor judecătorești competente, cât și prin mecanisme alternative de soluționare a litigiilor, **inclusiv arbitraj internațional** în condițiile prevăzute de tratatele internaționale privind protecția investițiilor*):

considerăm că accesul la „arbitrajul internațional” necesită a fi strict monitorizat de către stat și expus publicității, în cazurile în care soluționarea litigiilor prin arbitraj internațional generează obligații financiare (integral sau parțial) în sarcina Republicii Moldova sau a unităților administrativ-teritoriale.

În acest sens, **propunem ca toate Convențiile de arbitraj internațional (clauze compromisorii sau convenții separate) să fie notificate Guvernului Republicii Moldova, sub sancțiunea nulității, iar Guvernul să exercite auditul juridic prealabil sub aspectul respectării intereselor și ordinii publice a Republicii Moldova, totodată, Guvernul să plaseze lista notificărilor, cu date relevante pe pagina oficială.**

Atenționăm, asupra potențialelor cheltuieli publice esențiale în cazul utilizării necontrolate a mecanismului arbitrajului internațional la efectuarea investițiilor strategice.

6. Referitor la Articolul 36 (*Dispoziții finale și tranzitorii (3) Articolul 60 alineatul (4) din Codul funciar al Republicii Moldova nr. 22/2024 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 93-95, art. 137), cu modificările ulterioare, se completează cu litera h) cu următorul cuprins: „h) în cazul terenurilor destinate realizării investițiilor strategice, în condițiile legii cu privire la investiții”*):

având în vedere că compensarea pierderilor cauzate de trecerea terenurilor cu destinație agricolă sau ale fondului forestier la o altă categorie de destinație reprezintă venituri proprii ale bugetelor locale, administrate de către APL, ținând cont de raționamentele expuse de Curtea Constituțională a Republicii Moldova, care a relevat că aceste venituri fac parte din mecanismul exercitării autonomiei locale, fiind fundamentul acesteia, **solicităm reformularea normei, astfel încât această facilitate să fie la discreția autorităților administrației publice locale, care ar putea-o acorda, dacă norma va fi astfel permisivă.**

Finalmente, CALM solicităm luarea în considerație a obiecțiilor și propunerilor menționate la promovarea proiectului.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex.: Igor Cristal, expert CALM